

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

Кафедра економіки підприємства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-
педагогічної, методичної та ви-
ховної роботи

_____ О.А. Лагоднюк
« ____ » _____ 20__ р.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

06 – 01 - 09

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“Технічне регулювання”

для студентів за спеціальністю
076 «Підприємництво, торгівля і біржова діяльність»

Рівне - 2017

Робоча програма початкової дисципліни «Технічне регулювання» для студентів за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля і біржова діяльність». – Рівне: НУВГП, 2017. – 10 с.

Розробник: Лесняк О.Ю., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економіки підприємства

Протокол від “08” грудня 20 16 року № 4

Завідувач кафедри _____ (Н.Б.Кушнір)

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля і біржова діяльність»

Протокол від “15” грудня 2016 року № 4

Голова науково-методичної комісії _____ (Т.В.Кузнєцова)

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 0305 «Економіка та підприємництво»	Інтегровані	
		Вибіркова	
Загальна кількість годин – 150	Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля і біржова діяльність»	Рік підготовки:	
		3-й	4-й
		Семестр	
		6-й	8-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання – лекційних – 2 год., практичних – 2 год.	Рівень вищої освіти: бакалавр	26 год.	2 год.
		Практичні	
		26 год.	12 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		98 год.	136 год.
		Індивідуальні завдання: 0 год.	
		Вид контролю: залік	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 35/65%; для заочної форми навчання – 9/91%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у студентів системи знань із стандартизації, метрології та управління якістю у сфері технічного регулювання, освоєння науково-методичних джерел національної та міжнародної системи стандартизації та метрологічної системи; освоєння нормативно-законодавчого забезпечення виробництва та сфери обігу продукції. Освоєння теорії якості продукції і основоположних принципів побудови та функціонування систем управління якістю.

Завдання: визначення ролі та значення системи технічного регулювання в умовах глобалізації економічних процесів; аналіз діяльності міжнародних організацій, що залучені до системи технічного регулювання; ознайомлення зі особливостями систем технічного регулювання; характеристика законодавчої та нормативно-правової основи технічного регулювання; визначення основних засад напрямків політики країн світу щодо

подолання технічних бар'єрів в торгівлі; окреслення перспективних шляхів адаптації вітчизняних вимог відповідно до міжнародних.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: законодавчі акти у сфері технічного регулювання; особливості підходу до технічного регулювання в ЄС та Україні; міжнародну діяльність з сертифікації; міжнародні системи сертифікації, модулі оцінки відповідності; технічні регламенти та процедури оцінки відповідності; особливості розробки проєктів технічних регламентів; знак відповідності технічним регламентам; структуру національної системи акредитації; порядок проведення акредитації органів з оцінки відповідності; специфіку проведення сертифікації товарів різного призначення; порядок проведення сертифікації послуг; екологічну сертифікацію;

вміти: застосовувати модулі оцінки відповідності; оформляти документи під час проведення оцінки відповідності; використовувати процедури оцінки відповідності; проводити акредитацію органів з оцінки відповідності; оформляти документи, які подаються на акредитацію; проводити сертифікацію продукції та послуг.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Основи стандартизації та метрології

Тема 1. Стандартизація в сфері технічного регулювання.

- 1.1. Стандартизація як важлива складова системи технічного регулювання.
- 1.2. Історія виникнення міжнародної стандартизації.
- 1.3. Історія становлення стандартизації в Україні.

Тема 2. Методичні основи технічного регулювання.

- 2.1. Основна термінологія стандартизації.
- 2.2. Методичні засади стандартизації.
- 2.3. Система переважних чисел і параметричні ряди

Тема 3. Система вимірювання.

- 3.1. Об'єкти вимірювань, одиниці вимірювання та система СІ
- 3.2. Засоби вимірювання, їх класифікація, похибки та повірка
- 3.3. Методи вимірювань та похибки вимірювань

Тема 4. Державна система стандартизації.

- 4.1. Загальні положення функціонування та об'єкт державної системи стандартизації.
- 4.2. Категорії і види нормативних документів.
- 4.3. Органи і служби стандартизації України, порядок розроблення стандартів та державний нагляд за їх дотриманням

Змістовний модуль 2. Основи управління якістю

Тема 5. Міжгалузеві системи стандартизації.

5.1. Єдина система конструкторської та технологічної документації.

5.2. Побудова системи контролю якості на підприємстві.

Тема 6. Міжнародна стандартизація.

6.1. Основні сфери застосування міжнародних стандартів

6.2. Міжнародні організації зі стандартизації.

6.3. Міжнародна інтеграція національної системи стандартизації України

Тема 7. Сертифікація та її роль в управлінні якістю продукції.

7.1. Сертифікація та її роль в управлінні якістю продукції.

7.2. Системи сертифікації.

7.4. Система сертифікації Укр. СЕПРО та її зв'язок з міжнародними системами сертифікації

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	л	і.р.	с.р.		л	п	л	і.р.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Основи стандартизації та метрології												
1. Стандартизація в сфері технічного регулювання	18	4	4			10	18	1	2			15
2. Методичні основи технічного регулювання	18	4	4			10	17		2			15
3. Система вимірювання	18	4	4			10	18	1	2			15
4. Державна система стандартизації	14	2	2			10	15					15
Змістовний модуль 2. Основи управління якістю												
5. Міжгалузеві системи стандартизації	18	4	4			10	17		2			15
6. Міжнародна стандартизація	18	4	4			10	17		2			15
7. Сертифікація та її роль в управлінні якістю продукції	46	4	4			38	48		2			46
Усього	150	26	26			98	150	2	12			136

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Стандартизація в сфері технічного регулювання	4	2
2	Методичні основи технічного регулювання	4	2
3	Система вимірювання	4	2
4	Державна система стандартизації	2	-
5	Міжгалузеві системи стандартизації	4	2
6	Міжнародна стандартизація	4	2
7	Сертифікація та її роль в управлінні якістю продукції	4	2
	Разом	26	12

6. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

Підготовка до аудиторних занять – 0,5 год. / 1 год. занять

Підготовка до контрольних заходів – 6 год. на 1 кредит ЄКТС

6.1. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва та номер теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Стандартизація в сфері технічного регулювання	10	15
2	Методичні основи технічного регулювання	10	15
3	Система вимірювання	10	15
4	Державна система стандартизації	10	15
5	Міжгалузеві системи стандартизації	10	15
6	Міжнародна стандартизація	10	15
7	Сертифікація та її роль в управлінні якістю продукції	38	46
	Разом	98	136

7. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни „Технічне регулювання” використовуються інформаційно-ілюстративний, проблемний та інтерактивний методи навчання з застосуванням:

- лекцій у супроводі прозірок та мультимедійної програми;
- розв’язання задач та кейсів;
- складання матриць та графічних схем;
- розгляду діючого законодавства.

8. Методи контролю

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються такі методи оцінювання знань:

- поточне оцінювання в формі тестування та опитування після вивчення кожної теми з врахуванням самостійної роботи;
- оцінка за самостійну роботу над вивченням теоретичного матеріалу;
- підсумковий тестовий контроль (екзамен).

Для діагностики знань використовується 100-бальна шкала.

Поточний контроль знань студентів проводиться за тестовими програмами.

Підсумковий контроль знань відбувається під час екзамену у вигляді комплексних контрольних робіт (ККР), які включають 75 тестів (одна правильна відповідь з трьох запропонованих) та двох задач.

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінювання знань.

9. Розподіл балів, що присвоюються студентам

9.1. Розподіл балів, що отримують студенти

Поточне тестування							Сума
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	до 100
10	20	20	10	10	20	10	

9.2. Шкала оцінювання знань

	Оцінка за національного шкалою	
Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Для екзамену, курсового проекту (роботи)	Для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Технічне регулювання» включає:

- інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД);
- мультимедійну програму супроводу лекцій;
- опорний конспект лекцій на електронному носії;
- друкований роздатковий матеріал для практичних занять;

11. Рекомендована література

11.1. Основна

1. Клименко М.О. Стандартизація і сертифікація в екології / [М.О.Клименко]. – Рівне: УДУВГП, 2003. – 202 с.
2. Волошин В.П. Метрологія і стандартизація у водному господарстві та гідромеліорації: навч. посібн. для студентів / В.П.Волошин, В.А.Живиця, А.М.Рокочинський – Рівне: НУВГП, 2011. – 136 с.
3. Саранча Г.А. Метрологія, стандартизація, відповідність, акредитація та управління якістю / Г.А.Саранча – К.: ЦНЛ, 2006. – 360 с.
4. Шаповал М.І. Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації. – 3-е вид. переробл. і доповн. / М.І.Шаповал – К.: Європ. у-тет фін., 2000. – 174 с.

11.2. Допоміжна

1. Черепков С. Т. Технічне регулювання та підтвердження відповідності в Україні: підручник / С. Т. Черепков, С. І. Кондрашов, М. М. Будьонний, О. Т. Дорошин, О. Д. Цициліано, Л. В. Константинова; Нац. техн. ун-т "Харк. політехн. ін-т". - Х.: Підруч. НТУ "ХПІ", 2010. - 439 с. - укр.
2. Захожай В. Першочергові завдання вітчизняної стандартизації у період реформування системи технічного регулювання / В. Захожай // Стандартизація, сертифікація, якість. – 2010. – № 5. – С. 29-31.
3. Віткін Л. М. Інфраструктура якості Німеччини як приклад для розбудови сучасної системи технічного регулювання України / Л. М. Віткін, Б. О. Баласинович // Стандартизація, сертифікація, якість. – 2009. – № 1. – С. 45-51.
4. Політика у сфері подолання технічних бар'єрів у торгівлі : стандартизація та оцінка відповідності : наук.-практ. видання / [Віткін Л. М., Андрійчук О. М., Душенко Г. О. та ін.]. – К. : Центр адаптації державної служби до стандартів європейського Союзу, ТОВ «Компанія ЛІК», 2009. – 43 с.
5. Салухіна Н. Г. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг : підруч. / Н. Г. Салухіна, О. М. Язвінська. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 336 с.
6. Політика адаптації національного законодавства у сфері технічного регулювання та споживчої політики до європейських вимог : Зелена книга. – К. : Державний комітет з питань технічного регулювання та споживчої політики, 2006. – 98 с.
7. Технічне регулювання в Україні: як забезпечити розвиток економіки і захист прав споживачів (Аналітична доповідь, 2008 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vlasnaspava.info/files/docs/TRSurveyFINALUKR1804.pdf>
8. ДСТУ 3414-96 «Система сертифікації УкрСЕПРО. Атестація виробництва. Порядок проведення» (зі змінами, публікація в ІУС [8-97*](#), [5-2000*](#), [2-2003](#), [7-2003*](#)). – [Чинний від 1997-04-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 1996. – 22 с. – (Національний стандарт України).
9. ДСТУ 3498-96 Система сертифікації УкрСЕПРО. Бланки документів. Форма та опис – [Чинний від 1997-01-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 1996. – 14 с. – (Національний стандарт України).
10. ДСТУ 3418-96 Система сертифікації УкрСЕПРО. Вимоги до аудиторів та порядок їх атестації – [Чинний від 1997-08-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 1996. – 22 с. – (Національний стандарт України).
11. ДСТУ 3412-96 Система сертифікації УкрСЕПРО. Вимоги до випробувальних лабораторій та порядок їх акредитації (зі змінами, публікація в ІУС [8-97*](#), [5-98](#), [8-99*](#), [5-2000*](#), [11-2000*](#), [2-2003](#), [2-2009](#)). – [Чинний від 1997-04-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 1996. – 34 с. – (Національний стандарт України).

11.3. Інформаційні ресурси

1. Дятлова В.В. Роль держави у сфері технічного регулювання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuuv.gov.ua/portal/soc_gum/Dums/2009_3/09dvvstr.pdf

2. Закон України «Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності» від 1.12.2005 № 3164 – 15 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3164-15/page>

3. Закон України «Про якість і безпеку харчових продуктів» від 23.12.1997 №771/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80>

4. Закон України «Про захист прав споживачів» від 12.05.1991 № 1023- 12 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>

5. Закон України «Про підтвердження відповідності» від 17.05.2001 № 2406 – 14 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2406-14>

6. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту модулів оцінки відповідності» від 7.10.2003 № 1585 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1585-2003-%D0%BF>

7. Закон України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності» від 17.05.01 р. № 2407-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2001. – № 32. – Ст. 170. – (Із змінами на [05.07.2011](#)).

Декрет Кабінету Міністрів України «Про стандартизацію і сертифікацію» від 10.05.1993 р. № 46-93 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Національний університет
водного господарства
та природокористування

